Ministerie van Financiën

TER BESLISSING
Aan
de minister
de staatssecretaris van Financiën

5/6

Generale Thesaurie
Directie Buitenlandse Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

nota

Nota Nazending Geannoteerde Agenda Eurogroep/Ecofinraad juni

Datum
3 juni 2026

Notanummer
2026-0000248224

Bijlagen
1. Nazending Geannoteer
2. Brief TK
3. Briek EK

Aanleiding

Bijgevoegd treft u een nazending aan de Kamer in aanvulling op de geannoteerde agenda (GA) voor de vergaderingen van de Eurogroep en Ecofinraad van donderdag 11 en vrijdag 12 juni 2026, over het 'Lentepakket' dat op 3 juni jl. werd gepubliceerd in het kader van het Europees Semester.

Beslispunten

1. Graag uw (beider) goedkeuring voor de GA en aanbiedingsbrieven en het verzoek (minister) om de bijgevoegde aanbiedingsbrieven te ondertekenen (TK en EK).
2. Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- De reguliere geannoteerde agenda voor de Eurogroep/Ecofinraad van 11-12 juni a.s. is reeds aan de Kamer verstuurd. Dit was exclusief het Lentepakket, omdat dit pakket pas op 3 juni is gepubliceerd.
- Het Lentepakket en deze nazending aan de Kamer bestaan uit verschillende onderdelen, waaronder:
  - Een appreciatie van de voor Nederland voorgestelde landspecifieke aanbevelingen, waaronder op stikstof, netcongestie en hypotheekrenteaftrek.
  - Beoordeling van macro-economische onevenwichtigheden, waaronder de beoordeling van de Commissie dat Nederland niet langer macro-economische onevenwichtigheden heeft.
  - Implementatie van het SGP (voortgangsrapportages en beoordeling in het kader van de buitensporigtekortprocedure). Daarbij het voorstel van de Commissie om een buitensporig tekort te openen voor Bulgarije en deze op te heffen voor Malta. Voor Nederland oordeelt de Commissie dat de uitgavengroei in 2025 afwijkt van het aanbevolen uitgavenpad (conform verwachting en op basis van het oude plan). Voor 2026 (al op basis van het nieuwe plan) is de verwachting dat de uitgavengroei van Nederland grotendeels in lijn is met het aanbevolen uitgavenpad (een beperkte afwijking binnen de toegestane drempelwaarden).
  - Raadsaanbeveling over activatie Spaanse nationale ontsnappingsclausule.
  - Nationale ontsnappingsclausule voor energie gerelateerde steunmaatregelen en investeringen.

- Een positieve Commissiebeoordeling van het budgettair-structureel plan van Nederland.
- De overkoepelende mededeling, landspecifieke aanbevelingen en de macro-economische onevenwichtighedenprocedure zijn een gedeelde beleidsverantwoordelijkheid met de ministeries van EZ en SZW. U stuurt deze nazending daarom mede namens deze ministers.
- Fiscaal: in de voorgestelde landspecifieke aanbevelingen zit net als vorig jaar een aanbeveling aan Nederland om de belastingheffing van verschillende soorten inkomsten uit vermogen op één lijn te brengen. Dit jaar is deze aanbeveling uitgebreid met de specifieke deelaanbeveling om de hypotheekrenteaftrek geleidelijk uit te faseren.

Toelichting

Landspecifieke aanbevelingen van de Raad aan de lidstaten

- De Commissie doet voorstellen voor aanbevelingen van de Raad aan de Nederland op vijf beleidsterreinen: (1) begrotingsbeleid, inclusief fiscale en structurele hervormingen en het adresseren van urgente uitdagingen (energie en defensie), (2) gebruik van EU-instrumenten; (3) innovatie en obstakels voor investeringen (4) energieverbruik, netcongestie en stikstof; (5) arbeidsmarkt, vaardigheden en onderwijs.
- Aandachtspunten in de landspecifieke aanbevelingen voor Nederland zijn de voorstellen op begrotingsbeleid (incl. energie en defensie-uitgaven), zorguitgaven, hypotheekrenteaftrek, woningmarkt, energietransitie en netcongestie, stikstof, en arbeidsmarkt.
- Een aantal (deel)aanbevelingen voor Nederland:
  - Budgettair: "*Zorg ervoor dat netto uitgaven in lijn zijn met het uitgavenpad dat is aangenomen in de Raadsaanbeveling. Versterk de defensie-uitgaven en -gereedheid en zorg tegelijkertijd voor efficiënte uitgaven en pas de begroting geleidelijk aan voor houdbare structureel hogere defensie-uitgaven.*"
  - Fiscaal: "*Breng de belastingheffing op de verschillende soorten inkomsten uit vermogen op één lijn, inclusief een geleidelijke uitfasering van de hypotheekrenteaftrek.*"
  - Wonen: "*Neem en implementeer maatregelen om barrières voor nieuwbouw weg te nemen door het versimpelen van planning- en vergunningenprocedures. Ondersteun de ontwikkeling van een betaalbare private huurmarkt, onder meer door het opnieuw herzien van gereguleerde huur.*"
  - Netcongestie: "*Verminder netcongestie door het vergroten van de capaciteit van het transmissie- en distributienet, het implementeren van flexibiliteitsoplossingen, het maximaliseren van grensoverschrijdende handel en het verder vereenvoudigen van vergunningsprocedures.*"
  - Stikstof: "*Implementeer structurele maatregelen om overmatige stikstofdepositie en de verslechtering van waterkwaliteit effectief aan te pakken, met bijzondere aandacht voor duurzame landbouw.*"
  - Arbeidsmarktbeleid: "*Neem en implementeer maatregelen om de prikkels voor flexibele en tijdelijke arbeidscontracten te verminderen.*"
- De volledige voorgestelde aanbevelingen voor Nederland zijn opgenomen in de geannoteerde agenda.
- Tijdens deze Ecofinraad wordt een presentatie gegeven over het lentepakket, inclusief deze aanbevelingen. Besluitvorming over de landspecifieke aanbevelingen vindt in fases plaats, met de eerste behandeling tijdens de

Raad Algemene Zaken van 16 juni, een bespreking tijdens de Europese Raad van 18-19 juni, en aanname tijdens de Ecofinraad van juli.
- Mogelijk zullen de landspecifieke aanbevelingen dit jaar meer aandacht ontvangen, door de link met het commissievoorstel voor het volgende MFK. Hierin stelt de Commissie voor om uitbetaling van EU-middelen die onder de Nationale en Regionale Partnerschapsplannen behoren, conditioneel te stellen aan het doorvoeren van hervormingen die o.a. gebaseerd moeten zijn op de landspecifieke aanbevelingen.

Macro-economische onevenwichtighedenprocedure
- Het diepte-onderzoek van Nederland en de Commissiebeoordeling over het bestaan van macro-economische onevenwichtigheden volgt op de publicatie van het Alert Mechanism Report (AMR) bij het herfstpakket van december jl.
- In het AMR worden mogelijke macro-economische onevenwichtigheden in lidstaten opgespoord en wordt bepaald welke lidstaten worden onderworpen aan een diepte-onderzoek. Nederland is in december jl. Voor het twaalfde jaar op rij geïdentificeerd als lidstaat met mogelijke macro-economische onevenwichtigheden.
- Vorig jaar concludeerde de Commissie, naar aanleiding van het diepte-onderzoek, dat Nederland macro-economische onevenwichtigheden had ten aanzien van het overschot op de lopende rekening en hoge private schulden.
- Dit jaar concludeert de Commissie, naar aanleiding van het diepte-onderzoek, dat Nederland niet langer macro-economische onevenwichtigheden heeft.
- De Commissie geeft aan dat het overschot op de lopende rekening wat is afgenomen, en voor een deel te verklaren is door structurele kenmerken van de Nederlandse economie. De Commissie noemt in haar beoordeling ook aangekondigde beleidsmaatregelen op de woningmarkt, en de investeringsagenda die op middellange termijn kan bijdragen aan het verminderen van het overschot op de lopende rekening.

Implementatie SGP – Voortgangsrapportages en beoordeling in het kader van de buitensporigtekortprocedure
- In het Lentepakket zit een beoordeling van de Commissie in hoeverre lidstaten aan hun uitgavenpad voldoen.
- Voor 2026 concludeert de Commissie dat de uitgavengroei in 16 lidstaten naar verwachting in lijn is met het aanbevolen uitgavenpad. Daarnaast oordeelt de Commissie dat de uitgavengroei van Frankrijk, Spanje, Portugal, Luxemburg en Nederland naar verwachting grotendeels in lijn is met het aanbevolen uitgavenpad. Deze lidstaten wijken beperkt af en blijven binnen de toegestane drempelwaarden. De Commissie ziet voor Hongarije, Zweden, Litouwen, Slowakije, Malta, Bulgarije, Hongarije en Tsjechië een risico op afwijking van het aanbevolen uitgavenpad die groter is dan de toegestane drempelwaarden.
- De Commissie beveelt op basis van haar onderzoek naar buitensporige tekorten de Raad aan een buitensporig tekort vast te stellen voor Bulgarije.
- Voor vier andere landen Duitsland, Estland, Letland en Slovenië stelt de Commissie voor geen buitensporig tekort vast te stellen, omdat overschrijding van de 3%-tekortnorm het gevolg is van verhoogde defensie-uitgaven waarvoor de nationale ontsnappingsclausule in die lidstaten is geactiveerd.
- De Ecofinraad van juli besluit over het vaststellen van een buitensporig tekort en doet een aanbeveling voor de correctie daarvan.
- De Commissie beveelt de Raad aan het bestaan van een buitensporig tekort in Malta op te heffen.

- Lidstaten waarvoor al eerder een buitensporig tekort werd vastgesteld hebben volgens de Commissie effectieve maatregelen genomen om dit tekort te corrigeren.

Aanvraag nationale ontsnappingsclausule (NEC) voor defensie door Spanje

- Spanje heeft op 13 april een aanvraag gedaan tot activatie.
- De Europese Commissie heeft de Spaanse aanvraag positief beoordeeld en stelt daarbij dat de schuldhoudbaarheid op middellange termijn niet in gevaar komt.
- De Raad besluit, op aanbeveling van de Commissie, met QMV over de activatie van de NEC. Dit vindt plaats tijdens de Ecofinraad in juni. Naar verwachting kan dit op brede steun rekenen.

Nationale ontsnappingsclausule (NEC)

- De nationale ontsnappingsclausule (NEC) is een bestaand instrument binnen de Europese begrotingsregels, en kan worden geactiveerd op verzoek van een lidstaat bij uitzonderlijke, externe omstandigheden met grote impact op de overheidsfinanciën, zolang schuldhoudbaarheid niet in gevaar komt.
- De Commissie geeft aan dat de bestaande ruimte van de NEC van max. 1,5% bbp per jaar tot 2028 (voor defensie) deels ook benut zou kunnen worden voor energie-onafhankelijkheidsmaatregelen. Hiervan mag jaarlijks maximaal 0,3% bbp (en cumulatief maximaal 0,6% bbp) aan energiemaatregelen worden besteed.

Budgettair structureel plan Nederland – positieve beoordeling van de Commissie

- Nederland heeft wegens het aantreden van een nieuw kabinet een herzien budgettair-structureel plan voor de middellange termijn (hierna: plan) ingediend, met daarin het voorgenomen begrotingsbeleid, hervormingen en investeringen.
- Het nieuwe plan loopt van 2026 tot met 2030 en is een doorvertaling van het coalitieakkoord.
- Nederland toont in het FSP zowel de door het CPB geraamde uitgavengroei als de maximaal toegestane uitgavengroei op basis van de Europese begrotingsregels. De Commissie bepaalt de maximaal toegestane uitgavengroei via een schuldhoudbaarheidsanalyse (DSA), waarbij realisatiecijfers voor 2025, een actuelere inschatting van het structureel primair saldo in 2025 en een hogere bbp-deflator voor 2027 zijn meegenomen.
- De toegestane uitgavengroei uit het DSA-model komt overeen met de CPB-raming voor de Nederlandse uitgavengroei, waardoor de Commissie het Nederlandse plan positief beoordeelt.
- De raadsaanbeveling ter goedkeuring van het plan zal waarschijnlijk worden aangenomen tijdens de Ecofinraad in juli.

Communicatie
Een woordvoeringslijn over het lentepakket is opgesteld.

Politiek/bestuurlijke context
Het betreft een nazending op de reguliere geannoteerde agenda voor de Eurogroep en Ecofinraad van 11 en 12 juni in Luxemburg. Het Commissiedebat EG/Ecofin staat gepland op dinsdag 9 juni.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden
Niet van toepassing.